

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De tertio

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

wali immunis esse velit. Hæc magna consolatio est, quâ pii in omnibus adversitatibus confirmare se possunt. Nam si Deus pro nobis, quis contra nos? Rom. 8. v. 32.

III. Ex longanimitatis divina rivalo, quæ hinc elucescit, quod Christus ait: Si offeramus munus nostrum ad altare, & ibi recordati fuerimus, quod frater noster habeat aliquid adversum nos, ut relinquamus ibi munus nostrum ante altare, & vadamus prius, & reconciliemur fratri nostro. Inverea Deus nos tamdiu præstolaturus est, dum eamus & redeamus & reconciliati simus fratri nostro. Quis tale quid coram Magnatibus terrenis auderet? Si quis impetrata audientia, causam suam propositurus, in conclavi Principis recordaretur rerum domesticarum, abiretque domum ad eas expediendas, & tùm demùm rediret, querelam suam expositurus, quâ ratione ille exciperetur à Principe? vix alia vice admitteretur. Sed Deus ter Opt. Max. tantâ benignitate & mansuetudine erga nos præditus est, ut tantisper cultum suum differri velit, quin & ipse jubet nos cum proximo in gratiam redire, deindè remeare, & munus nostrum offerre, quod hoc modò sibi gratum & acceptum fore, pollicetur.

Nonne verò hæc magna patientia & longanimitas, quam Rex Regum & Dominus Dominantium, 1. Tim. 6. v. 15. qui excelsior cælo est, & profundior inferno, longior terra mensura ejus, & latior mari, Job. 11. v. 8. 9. erga nos miseros homunciones probat? quos jure optimo ad infernum detrudere posset, ratione magnæ inobedienciæ, quâ ipsum offendimus, ut

iple ait, Ose. 11. v. 8. Hæc consolatio nostra sit, si ex imbecillitate humanâ in delicto aliquo præoccupati fuerimus, ne desperemus, sed cogitemus, Deum esse propitium & misericordem, ideoque locum daturum pœnitentiæ. Est enim verus φιλόψυχος, Sap. 11. v. 27. nec delectatur in perditionibus nostris, Tob. 3. v. 22. sed multùm parcendo nos regit, Sap. 12. v. 18. utrum in tempore gratiæ respiscere velimus à Diaboli laqueis, à quo captivi tenemur, ad ipsius voluntatem, 2. Timoth. 2. v. ult.

De Tertio.

Superest *Cautela*, quam tribus includemus Regulis, quarum

1. *Justitiam sectare.* Hic Christum, cum Scribarum & Phariseorum justitia minime contentum esse audimus: aliam verò requirit justitiam, quæ coram Deo valeat, Rom. 10. v. 3. Deus enim in generatione justa est, Psal. 14. v. 6. injusti verò Regnum Dei non hæreditabunt, 1. Cor. 6. v. 9.

Hæc justitia considerari potest bifariam:

1. *Secundum legem*, cujus summam Christus enarrat, Matth. 22. v. 37. Hæc vero ratione impossibile nobis est, legem Dei implere, lex enim spiritualis est, nos verò carnales sumus, venundati sub peccato: hinc quidem delectamur lege Dei secundum interiorem hominem: videmus autem aliam legem in membris nostris, repugnantem legi mentis nostræ, Rom. 7. v. 22. 23.

2. *Secundum fidem*, quatenus Christus eam nobis acquisivit,

1. *Agendo*: Non enim venit solvere legem, sed implere, Matth. 5. v. 17.

2. *Patiendo*: Factus enim est maledictum pro nobis, ut nos à maledictione legis redimeret, Gal. 3. v. 13. & per vulnera ejus sanati sumus, Esa. 53. v. 5.

Medium verò, quo justitiam hanc apprehendimus, nobisque applicamus, est fides, cujus anima & vita vocatur fiducia, quâ homo sanctissimo Christi merito quasi immergit se, nec modò in genere credit, Christum mortuum esse & resurrexisse, id quod & Diaboli credunt, & contremiscunt, Jac. 1. v. 10. sed sibi omnia Christi merita in individuo quasi pro se solo præstita applicat exemplo Pauli, dicentis: Christus dilexit me, & tradidit semetipsum pro me, Gal. 2. v. 21.

Hæc vocatur *justitia imputata*, quam non in nobis reperimus, sed extra nos in Christo quarere oportet, qui factus est nobis à Patre suo sapientia, & justitia, & sanctificatio & redemptio, 1. Cor. 1. v. 30. Ex hæc fuit *justitia inchoata*, quâ verus Christianus ostendit, quod justitiæ Dei subiectus sit, Rom. 10. v. 3. quando nimirum lucem fidei suæ lucere sinit coràm hominibus ut videant opera sua bona, & glorificent Patrem, qui in cælis est, Matt. 5. v. 16. Sicut enim corpus sine Spiritu mortuum est; ita & fides sine operibus mortua est, Jac. 2. v. ult.

Hæc vero opera quibus fidem nostram probamus, in genere justitia in Scripturâ dicuntur, quia *justitia est Regina & Domina omnium virtutum*, Cicero teste, cujus proprietas est: *Honestè vivere, Neminem ledere, Suum cuique tribuere*, vide Matth. 7. v. 12.

Quod si igitur hîc felices, & in æternum beati esse vultis, videte ut in numero justorum inveniamini, in Christum credatis, & ergà proximum quoque æquitati studeatis. Dominus enim diligit justos, Psal. 146. v. 8. habitacula eorum benedicentur, Prov. 3. v. 33. semita eorum, quasi lux splens, Prov. 4. v. 18. nec affliget Dominus fame animam eorum, Prov. 10. v. 3. Tandem eò illos deducet, ubi justitia habitat, 2. Petr. 3. v. 13. nempe in cælestem Hierusalem, populus enim ejus omnes justi erunt, Esa. 60. v. 21.

II. *Iram moderare*. Propterea ait hîc Christus: qui fratri suo irascitur, reus erit judicio, h. e. ut Bibl. Wemariensia explicant, dignus est, qui palàm in judicium inferius, in quo apud Judeos XXIII. Judices sederunt, adducatur, & capitis damnetur, Semper enim unum ex alio sequitur: *Ira excipit rixam, rixa convitia, convitia idus, vulnera*, ut Basilius ait. Et hic ratio nulla proximi consanguinei habetur. Per iram trucidavit Cain fratrem suum Abelem, Gen. 4. v. 8. Saul generi sui vitæ insidiabatur, 1. Sam. 19. v. 10. Herodes filios proprios petimi jussit, ex merâ suspitione, quasi insidias vitæ suæ tenderent. Hinc Syracides: Vir peccator turbabit amicos, & in medio pacem habentium immittet inimitiam, c. 28. v. 11. iratus nil nisi crimina loquitur, quidam ex Veteribus ait.

Quilibet igitur iram declinet, & si forte bilis ipsi moveatur, confestim *speculum consulat*, & deprehendet, quomodo à seipso quasi mutatus sit: sic multi iram abjecerunt, ait Plato.

In lingua Hebræa Ira Aph, h. e. nasus dicitur, quia per nares fumat, sicut flamma per

per caminum: quin nihil est in toto corpore, per quod iracundia se non exferat. Facies immutatur, fitque primò rubicunda, deindè pallida: labia tremunt, dentes strident, pili sursum eriguntur, oculi scintillant, lingua hæsitat, pedes calcitrant, manus contremiscunt, totum corpus concutitur, ut rectè dixerit Basilius: *Ira quadam hominis Dæmoniæ effigies est, nec modò effigies, sed & exemplar & viva idea.* Qui enim odit fratrem suum, homicida est, 1. Joh. 3. v. 15. Hoc à Diabolo oritur, qui homicida ab initio est, Joh. 8. v. 44.

Deinde *humilitati studeat.* Quando enim homo nimium sibi arrogat, & omnia ad libitum desiderat, facile ad iram incitari potest. Qui verò humilitati studet, in omni fortuna æquo animo esse potest.

Tertio *nihil ex iracundia faciat, sed prius orationem Dominicam recitet, ut Ambrosius Theodosio svasit, sic intereaira evanesceret.*

Architas Tarentinus à famulitio ad iram provocatus, nihil iratus fecit, sed dixit: Jam te percuterem, nisi iratus essem.

Alphonfus Arragonia Rex, pugionem abjecit, quando ab iracundiâ invadebatur. Hic patientia opus est, quæ non cujusvis est: Ideò à Deo impetretur, qui inde Deus patientiæ vocatur, Rom. 15. v. 5.

Hoc si fecerimus, iram refrenantes, Deus quoque nobis ignoscet, si fortè deliquerimus, est enim benignus, & misericors, longanimis & multæ misericordiæ, & talis, quem pœnitent super malo, Joel. 2. v. 13.

III. *Cum proximo reconciliare.* Ad hoc

monet nos Christus emphaticis verbis, unde & offendentem & offensum salutriter instruit. Offendenti ait: *Vade, reconciliare fratri tuo: quo ipso injungit, ut is, qui proximum offendit, aut ipse, aut per inter-nuncios proximo deprecetur, quò res componatur, antequam ad sacram cœnam accedat: alias enim melius foret ut planè eâ abstineat, quicumque enim manducaverit panem hunc, & biberit calicem Domini indignè, reus erit corporis & sanguinis Domini, 1. Cor. 11. v. 27.* Quando verò qui offendit, injuriam suam agnoscit & veniam orat, alter promptus ad remittendum exhibere se debet, non modò septies, sed septuagesies septies, Luc. 17. v. 4.

Hoc ipsa necessitas requirit: Confitemini alterutrum peccata vestra: & orate pro invicem, ut sanemini, inquit Jacobus c. 5. v. 16.

Exempla sunt Abraham, Gen. 13. v. 8. 9. Joseph, Genes. 50. v. 19. seqq. Moyses, Exod. 32. v. 11. 31. David, 2. Sam. 16. v. 5. seqq. Christus ipse, 1. Petr. 2. v. 23. Luc. 23. v. 34.

Hæc exempla nos quoque imitemur, sedulò caventes, ne vincamur à malo, sed vincamus in bono malum, Rom. 12. v. ult. Hæc optima est victoria.

Fortior est, qui se, quàm qui fortissima vincit

Mœnia, nec virtus altius ire potest. Vide Prov. 16. v. 32. Largiatur nobis Deus hunc affectum, per Christum Dominum nostrum.

Amen.

DOMI.